



Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

«Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις»

I. Γενικά

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζει το καθεστώς που θα διέπει εφεξής τη διαδικασία ανάδειξης αναδόχου για την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών, με την κατάργηση των αντιστοίχων διατάξεων του ν. 3164/2003. Ειδικότερα, με το προς ψήφιση νομοσχέδιο επιδιώκεται η πλήρης προσαρμογή του ελληνικού στο κοινοτικό νομικό πλαίσιο και για τον σκοπό αυτό ενσωματώνονται οι απαραίτητες διατάξεις των Οδηγιών 2004/18/EK για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 0114-0240) και 2004/17/EK σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 0001-0113). Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, το προτεινόμενο νομοσχέδιο «... υπακούει στις εξής αναγκαιότητες : Να εξασφαλίζει με αδιάβλητη διαδικασία την αναβάθμιση της ποιότητας των μελετών, να είναι αποτελεσματικό, αντικειμενικό αλλά και συμβατό με το κοινοτικό δίκαιο...» ενόψει και των παραπάνω Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επί των θεμάτων δημοσίων συμβάσεων.

Όπως αναφέρεται στο προοίμιο των Οδηγιών 2004/18/EK και 2004/17/EK, η έκδοσή τους βασίζεται στη νομολογία του ΔΕΚ σχετικά με τα κριτήρια ανάθεσης, η οποία διασαφηνίζει τις δυνατότητες των αναθετουσών αρχών να ικανοποιούν τις ανάγκες του ενδιαφερομένου κοινού, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού ή κοινωνικού τομέα, υπό τον όρο ότι τα κριτήρια αυτά συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, δεν παρέχουν απεριόριστη ελευθερία επιλογής στην αναθέτουσα αρχή, μνημονεύονται ρητώς και τηρούν τις θεμελιώδεις αρχές της Συνθήκης, όπως είναι ιδίως η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, η αρχή της ελευθερίας της εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και οι αρχές που απορρέουν από αυτές όπως είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης, η αρχή της αποφυγής των διακρίσεων, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η αρχή της αναλογικότητας και η αρχή της διαφάνειας (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 1 και 2 των παραπάνω Οδηγιών, ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 0115 και ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 0002 αντίστοιχα). Επίσης, κατ' επίκληση του άρθρου 6 της Συνθήκης, οι Οδηγίες κάνουν ρητή αναφορά στο προοίμιο τους στις απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας, οι οποίες πρέπει να εντάσσονται στον καθορισμό και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και δράσεων ιδίως προκειμένου να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται για τις σχετικές συμβάσεις η καλύτερη σχέση ποιότητας / τιμής. Μάλιστα, οι Οδηγίες δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην περιβαλλοντική διάσταση που περιέχεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, δεδομένου ότι στις εν συνεχεία αιτιολογικές σκέψεις τους (σημείο 44 των Οδηγιών) γίνεται λόγος για περιπτώσεις κατά τις οποίες μπορεί να απαιτείται η εφαρμογή μέτρων και συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά την εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης. Αξίζει να επισημανθεί στο σημείο αυτό ότι η Επιτροπή είχε εκδηλώσει ήδη το ενδιαφέρον της να ενσωματώσει στα επιμέρους κριτήρια ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων και στα πλαίσια αξιολόγησης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, περιβαλλοντικές παραμέτρους (βλ. χαρακτηριστικά την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής για τις Δημόσιες Συμβάσεις, COM (96) 583 τελικό της 27.11.96, και την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις «Δημόσιες Συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση» COM (98) 143 της 11.3.98, όπου γίνεται αναφορά στις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα περιβαλλοντικά κριτήρια μπορούν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην πολιτική των δημοσίων συμβάσεων, βλ. επίσης άρθρο 53, παρ. 1, στοιχείο β' της πρότασης οδηγίας, COM (2000) 275 και άρθρο 54, παρ. 1, στοιχείο α' της πρότασης οδηγίας, για τους πρώην εξαιρούμενους τομείς, COM (2000) 276 της 31.08.00 και Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής αναφορικά με το κοινοτικό δίκαιο

περί δημοσίων συμβάσεων και τις δυνατότητες ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών παραγόντων στις συμβάσεις αυτές, COM (2001) 274 της 04.07.01).

II. Επί των επί μέρους διατάξεων

1. Επί των άρθρων 2, 4 νσχ

Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 2 και των παρ. 7 και 8 του άρθρου 4 του προς ψήφιση νομοσχεδίου προβλέπουν την έκδοση κανονιστικών πράξεων - και συγκεκριμένα υπουργικών αποφάσεων - με τις οποίες προσδιορίζεται το αντικείμενο κάθε κατηγορίας μελετών από αυτές που απαριθμούνται στο εν λόγω άρθρο 2 και εγκρίνεται ο οικείος κανονισμός προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών στο πλαίσιο των προκαταρκτικών ενεργειών του κυρίου του έργου για την ανάθεση των συμβάσεων (άρθρο 4). Οι εν λόγω κανονιστικού περιεχομένου υπουργικές αποφάσεις εκδίδονται μετά από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μητρώου ή του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κατά περίπτωση.

Στο πλαίσιο άσκησης της εν λόγω κανονιστικής αρμοδιότητας θα μπορούσε να ζητείται και η διατύπωση γνώμης του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ), στο οποίο έχει ανατεθεί από τον νομοθέτη, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 ν. 1486/1984 η αρμοδιότητα τεχνικού συμβούλου της Κυβέρνησης, και το οποίο έχει, μεταξύ άλλων, την ευθύνη για την ανάπτυξη της έρευνας και τεχνολογίας καθώς και για την αξιοποίηση, ανάπτυξη, προγραμματισμό και διάρθρωση του τεχνικού δυναμικού της χώρας, σύμφωνα με τις αναπτυξιακές ανάγκες του τόπου. Ειδικότερα έχει γίνει δεκτό ότι «...ενόψει αυτής της αποστολής, που του αναθέτει η οικεία νομοθεσία και ειδικότερα της ευθύνης για την παρακολούθηση και εποπτεία της εξελίξεως του τεχνικού δυναμικού της χώρας και της συναφούς και στενώς συνδεδεμένης με αυτήν ευθύνης στους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του και εν γένει της τεχνικής και της τεχνολογίας...» δικαιολογείται άμεσο έννομο συμφέρον για την παρέμβαση του Τ.Ε.Ε. επί θεμάτων που ρυθμίζουν και γενικότερα αφορούν τα επαγγελματικά δικαιώματα και συμφέροντα των μελών του ((ΣτΕ Ολομ 1958/2000 σε ΔιΔικ 2001 σ. 84 επ., ΣτΕ 739/1997 επταμ., υπ' αριθμ 316/2001 Γνωμοδότηση του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως προς την αρμοδιότητα του Τ.Ε.Ε. να εισηγείται θέματα των μελετητών που αφορούν τα επαγγελματικά τους δικαιώματα).

Οι ίδιες σκέψεις ως προς τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Τ.Ε.Ε. θα μπορούσαν να ισχύουν και για την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 7

και 8 που αναφέρονται στη διατύπωση γνώμης από πλευράς του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου μελετών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ως προς τη σύνταξη κανονισμού προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών ανά μονάδα φυσικού αντικείμενου και κατηγορία έργου ή ανά μονάδα χρόνου.

2. Επί του άρθρου 12 νσχ

Οι προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 12 του προς ψήφιση νομοσχεδίου ρυθμίζουν τα σχετικά με τη δημοσίευση των προκηρύξεων θέματα. Ειδικότερα, ορίζεται ότι δεν επιτρέπεται η δημοσίευση σε ελληνικό έντυπο ή στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ περίληψης της προκήρυξης, πριν από την αποστολή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η δε δημοσιευμένη σε ελληνικά έντυπα περίληψη της προκήρυξης δεν επιτρέπεται να περιέχει πληροφορίες και στοιχεία διαφορετικά εκείνων που περιλαμβάνονται στην περίληψη που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Περαιτέρω, σε εναρμόνιση με τις διατάξεις των Οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ, οι αναθέτουσες αρχές αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα εντός συγκεκριμένης προθεσμίας γνωστοποίηση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης, σε περίπτωση που η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των εν λόγω Οδηγιών. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα αποστολής, από τις αναθέτουσες αρχές, στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προς δημοσίευση, προκηρύξεων συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο των προτεινόμενων ρυθμίσεων, και όταν αυτό δεν είναι υποχρεωτικό από την αντίστοιχη κοινοτική Οδηγία.

Οι ανωτέρω διατάξεις εναρμονίζονται, επίσης, με τα συμπεράσματα της νομολογίας του ΔΕΚ ως προς τους κανόνες υποχρεωτικής δημοσιότητας που καθιερώνουν οι οδηγίες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με σκοπό την ισότιμη και έγκαιρη πληροφόρηση όλων των ενδιαφερομένων για συμμετοχή σε δεδομένο διαγωνισμό. Το Δικαστήριο, ειδικότερα, έχει αποφανθεί ότι οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να μεριμνούν τόσο για την αποστολή των προκηρύξεων και της ανακοίνωσης ανάθεσης της σύμβασης στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όσο και για την ορθή συμπλήρωση των υποδείγμάτων προκηρύξεων, ακολουθώντας, αφενός, τη δομή και την αρίθμηση τους και, αφετέρου, παραθέτοντας όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτεί το κάθε ειδικότερο σημείο του υποδείγματος. Μάλιστα, η νομολογία του ΔΕΚ συνδυάζει την υποχρεωτική εφαρμογή των κανόνων δημοσιότητας με τη γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου περί μη διάκρισης μεταξύ των υποψηφίων ή προσφερόντων. Κατά την ερμηνεία της

οδηγίας 93/38, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η αρχή της μη διάκρισης αφορά τους υποψηφίους, τους προσφέροντες αλλά και τους εν δυνάμει προσφέροντες, δεδομένου ότι η αρχή εφαρμόζεται σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας σύναψης μιας σύμβασης και όχι μόνο από τη στιγμή που ένας υποψήφιος υποβάλλει προσφορά. Αποτελεί δε, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, εν δυνάμει προσφέροντα, όποιος αποτράπηκε από την υποβολή προσφοράς εξαιτίας λεπτομερειών της διαδικασίας δημοπράτησης που ακολούθησε η αναθέτουσα αρχή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ανάλογης λεπτομερείας συνιστά η μη τήρηση ή η πλημμελής τήρηση των κοινοτικών κανόνων δημοσιότητας, διότι δεν επιτρέπει στους ενδιαφερομένους από άλλα κράτη-μέλη να σχηματίσουν πλήρη εικόνα των υπό εξέλιξη διαγωνισμών, αποφασίζοντας αντικειμενικά, εάν έχουν συμφέρον να συμμετάσχουν ή όχι στους διαγωνισμούς αυτούς (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 05.10.00., C-16/98, Sydev, Συλλογή 2000 σ. 8315, πρβλ. ΔΕΚ, απόφαση της 26.09.00, C-225/98, Region Nord Pas de Calais, Συλλογή 2000 σ. 7445, ΔΕΚ υπόθ. 470/99, απόφαση της 12.12.2002, Αρμ. 2003, σ. 1202 επ. «...Η Οδηγία 93/37 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, αν η αναθέτουσα αρχή, στο πλαίσιο κλειστής διαδικασίας, έχει καθορίσει πριν από τη δημοσίευση της προκηρύξεως τους κανόνες σταθμίσεως των κριτηρίων επιλογής που πρόκειται να χρησιμοποιήσει, υποχρεούται να τους γνωστοποιήσει με την ανακοίνωση ή τη δημοσίευση της προκηρύξεως...», πρβλ. επίσης ΣτΕ Επιτροπή Αναστολών 813/2003, 703/2003 με τις οποίες πιθανολογήθηκε ότι η «...προσφυγή στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων χωρίς τη δημοσίευση προκηρύξεως, έχει γίνει κατά παραβίαση των σχετικών περί δημοσιότητας διατάξεων του ΠΔ 370/1995...», πρβλ. επίσης Πρακτικό 26/2000 του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ζ' Κλιμάκιο) με την οποία ανακλήθηκε το υπ' αριθ. 3/2000 πρακτικό του ίδιου Κλιμακίου, κρίνοντας αρνητικό τον έλεγχο νομιμότητας που είχε διενεργήσει σε σχέδιο σύμβασης για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών συμβούλου εφαρμογής, εξυγίανσης και εκσυγχρονισμού του ΟΣΕ, με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι ο ΟΣΕ δεν είχε αποστείλει προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ προκαταρκτική ενημέρωση για την επίμαχη σύμβαση).

3. Επί του άρθρου 14 νσχ

Οι διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου καθορίζουν τους δικαιούχους συμμετοχής στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης εκπόνησης μελέτης ή σύμβασης υπηρεσιών, που αφορά σε μελέτες ή επιβλέψεις μελετών και έργων με βάση τον κανόνα ότι «οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους ενδιαφερόμενους ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφά-

νεια» (άρθρο 14 παρ. 1 του νσχ). Ορίζεται ως αναγκαία προϋπόθεση για την ανάληψη της εκπόνησης μελέτης η εγγραφή στα οικεία Μητρώα Μελετητών ή Εταιρειών Μελετών που τηρούνται από το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., καθορίζονται οι λόγοι αποκλεισμού από διαγωνισμό και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη συμμετοχή αλλοδαπών φυσικών και νομικών προσώπων, που δραστηριοποιούνται στην εκπόνηση μελετών και παροχή υπηρεσιών, στις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων του υπό ψήφιση νσχ. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την απόδειξη της εμπειρίας στην κατασκευή ή επίβλεψη έργων που απαιτείται για τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών επίβλεψης δημόσιου έργου, και καθορίζονται τα πρόσωπα που μπορούν να συμμετέχουν στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, για τις οποίες δεν τηρούνται μητρώα στην Ελλάδα.

Με τις ανωτέρω διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη οι αντίστοιχες διατάξεις των προαναφερθεισών Οδηγιών περί κριτηρίων επιλογής των συμμετεχόντων και ανάθεσης των οικείων συμβάσεων (βλ. και σημεία 39 έως 42 των Οδηγιών, σύμφωνα με τα οποία ο έλεγχος της καταλληλότητας των υποψηφίων και η επιλογή τους θα πρέπει να γίνονται υπό συνθήκες διαφάνειας, αντικειμενικότητας και εξασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, οι δε κοινοτικοί κανόνες που αφορούν την αμοιβαία αναγνώριση πτυχίων, διπλωμάτων ή άλλων αποδεικτικών τυπικών προσόντων έχουν εφαρμογή όταν πρέπει να αποδεικνύεται η κατοχή συγκεκριμένων προσόντων προκειμένου να επιτραπεί η συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σε διαγωνισμό μελετών). Επισημαίνεται ιδιαίτερα η εφαρμογή, εν προκειμένω, και των διατάξεων της αποφάσεως 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου της 22.12.1994 ((ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 0001 επ) σχετικά με την εξ ονόματος της ΕΚ σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994). Οι εν λόγω διατάξεις διασφαλίζουν στους οικονομικούς φορείς και στους υποψηφίους τρίτων χωρών που υπέγραψαν τη συμφωνία ίδιους όρους συμμετοχής με τους κοινοτικούς φορείς και υποψηφίους. Οι ενσωματούμενες με την προτεινόμενη ρύθμιση διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, όπως έχουν ερμηνευθεί από το ΔΕΚ, δεν στερούν εντελώς από τις αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα χρήσης πρόσθετων κριτηρίων ανάθεσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κριτήρια αυτά τηρούν όλες τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου και, ιδίως, την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως απορρέει από τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με το δικαίωμα εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, που προαναφέρθηκαν. Κατά τη χρήση πρόσθετων επιμέρους κριτηρίων ανάθεσης πρέπει να τηρούνται όλοι οι διαδικαστικοί κανόνες που επι-

βάλλουν οι κοινοτικές οδηγίες, και ιδίως οι κανόνες δημοσιότητας που προαναφέρθηκαν και, επομένως, τα πρόσθετα αυτά κριτήρια πρέπει να μνημονεύονται ρητά στην προκήρυξη του διαγωνισμού (βλ. ΔΕΚ υπόθ. 470/99, απόφαση της 12.12.2002, Αρμ. 2003, σ. 1202 επ. «...Η Οδηγία 93/37 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, αν η αναθέτουσα αρχή, στο πλαίσιο κλειστής διαδικασίας, έχει καθορίσει πριν από τη δημοσίευση της προκηρύξεως τους κανόνες σταθμίσεως των κριτηρίων επιλογής που πρόκειται να χρησιμοποιήσει, υποχρεούται να τους γνωστοποιήσει με την ανακοίνωση ή τη δημοσίευση της προκηρύξεως... Ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλλουν προσφορά πρέπει πάντως να επαρκεί για την εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού...»).

Επομένως, κατά τη νομολογία του ΔΕΚ, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε περίπτωση - έστω και έμμεσης - δυσμενούς διάκρισης των αλλοδαπών υποψηφίων έναντι των προσκαλούμενων από τη χώρα διεξαγωγής του διαγωνισμού ημεδαπών υποψηφίων και, επίσης, πρέπει να αποφεύγουν την απαίτηση προσκόμισης εθνικών πιστοποιητικών χωρίς αναφορά αποδοχής του ισοδύναμου αλλοδαπού αντίστοιχου εγγράφου ή τίτλου ή πτυχίου (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 10.02.82, C-76/91, Transporoute, Συλλογή 1992 σ. 417, με την οποία κρίθηκε ότι η απαίτηση προσκόμισης «πιστοποιητικού εγγραφής στο γαλλικό σύλλογο αρχιτεκτόνων» συνιστά δυσμενή διάκριση έναντι των κοινοτικών αρχιτεκτόνων και, κατά συνέπεια, αποτελεί περιορισμό της θεμελιώδους αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, βλ. επίσης ΔΕΚ, απόφαση της 26.09.00, C-225/98, Région Nord Pas de Calais, Συλλογή 2000 σ. 7445 επ. ως προς τα προσόντα υποψηφίων εργοληπτών με απλή παραπομπή σε κατατάξεις οικείων επαγγελματικών οργανώσεων, η οποία κρίθηκε από το Δικαστήριο ότι συνιστά περίπτωση έμμεσης δυσμενούς διάκρισης των αλλοδαπών υποψηφίων βασισμένη στον «ειδικό χαρακτήρα» των επίμαχων προδιαγραφών).

Εφόσον, πάντως, τηρούνται οι θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου (π.χ. η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως αυτή απορρέει από τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με το δικαίωμα εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών) καθώς και η αρχή της διαφάνειας, γίνεται δεκτό ότι η χρήση πρόσθετων κριτηρίων επιλογής μπορεί να γίνει αποδεκτή στα πλαίσια της πολιτικής ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα αλλοιώνεται ο καταρχήν οικονομικός στόχος των δημοσίων συμβάσεων, υπό την έννοια της χρήσης κριτηρίων που βοηθούν τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από «οικονομική» άποψη προσφοράς και της παροχής οικονομικού πλεονεκτήματος στις αναθέτουσες αρχές προκειμένου να επιλέξουν τον υποψήφιο που ανταποκρίνεται στις προδιαγρα-

φές που έχουν θέσει (βλ. αντί πολλών σε A. Mattera, Vers un Code Européen des marches publics, Revue de Droit de l'Union Européenne, 2000, σ. 523 επ. με περαιτέρω εκτενείς παραπομπές, πρβλ. επίσης ΔΕΚ υπόθ. 57/2001, απόφαση της 23.01.2003 σε Αρμ. 2003, σ. 1367 επ., Συνήγορος 2002, σ. 1306 επ., Διδικ 2003, σ. 1081 επ. «...Στο μέτρο που μια απόφαση αναθέτουσας αρχής προσβάλλει τα δικαιώματα που μια κοινοπραξία εργοληπτών αντλεί από το κοινοτικό δίκαιο στο πλαίσιο διαδικασίας συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, η κοινοπραξία αυτή πρέπει να μπορεί να ασκήσει τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπει η οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών». ...).

Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2005

Η εισηγήτρια επιστημονική συνεργάτις
Αλεξάνδρα Καρέτσου

Ο προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέλιος Κουσουλής
Επικ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Α' Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Μ. Παντελής
Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών